Агагельды Аланазараў

ВЯСЁЛАЯ АЗБУКА

Мінск
«Выдавецкі дом «Звязда»
2013

УДК 821.512.16-93
ББК 84(5Тур)-5
А45

Мастак
Марыся Лось

Пераклад з туркменскай мовы *В. К. Гардзея*

Для дзяцей дашкольнага і малодшага школьнага ўзросту

Аланазараў, А.

А45 Вясёлая азбука : для дзяцей дашкольн. і малодш. шк. узросту / Агагельды Аланазараў ; перакл. з туркм. В. К. Гардзей ; маст. М. В. Лось. — Мінск : Выдавецкі дом «Звязда», 2013. — 32 с. : іл.

ISBN 978-985-7059-66-9.

Кожны трымаў у руках беларускую або рускую азбуку і разам з ёю рабіў першыя крокі ў чытанні. А вось ці бачылі вы азбуку туркменскую?

Цяпер у вас ёсць унікальная магчымасць. У перакладзе на беларускую мову выходзіць «Вясёлая азбука» вядомага туркменскага паэта Агагельды Аланазарава. Давайце паглядзім, чым яна адрозніваецца ад беларускай або рускай і чым яны падобныя.

УДК 821.512.16-93
ББК 84(5Тур)-5

ISBN 978-985-7059-66-9

Літаратурна-мастацкае выданне

АЛАНАЗАРАЎ Агагельды

ВЯСЁЛАЯ АЗБУКА

Рэдактар *В. А. Аляксеева*
Мастацкі рэдактар *Я. К. Вашчанка*
Камп’ютарная вёрстка *А. І. Дзядзюля*
Стыльрэдактар *В. А. Аляксеева*

Падпісана ў друк 17.08.2013. Фармат 70×100 1/16.
Папера афсетная. Гарнітура Verdana. Афсетны друк.
Ум. друк. арк. 2,6. Ул.-выд. арк. 3,58. Тыраж 1600 экз. Заказ

Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова
«Выдавецкі дом «Звязда».
ЛВ 02330/936 ад 11.10.2010.
Вул. Б. Хмяльніцкага, 10а, 220013, г. Мінск.

ТАА «ЮСТМАЖ».
ЛП 02330/0552734 ад 31.12.2009 г.
Вул. Каліноўскага, д. 6 Г 4/К, пак. 201, 220013, г. Мінск.

Малюю літару «А» *А а*

Малюю «А» — царыцу ў алфавіце —
То на штакеце, то сабе ў альбом,
То на асфальце — крэйдай ці графіці,
То на лістку — алоўкам ці пяром.
Знаць літары — то справа неблагая,
Хто хоча ўбачыць «А» — спяшы на ўрок!
Вось тут нага, вось тут нага другая,
А паміж імі — планка ўпапярок.

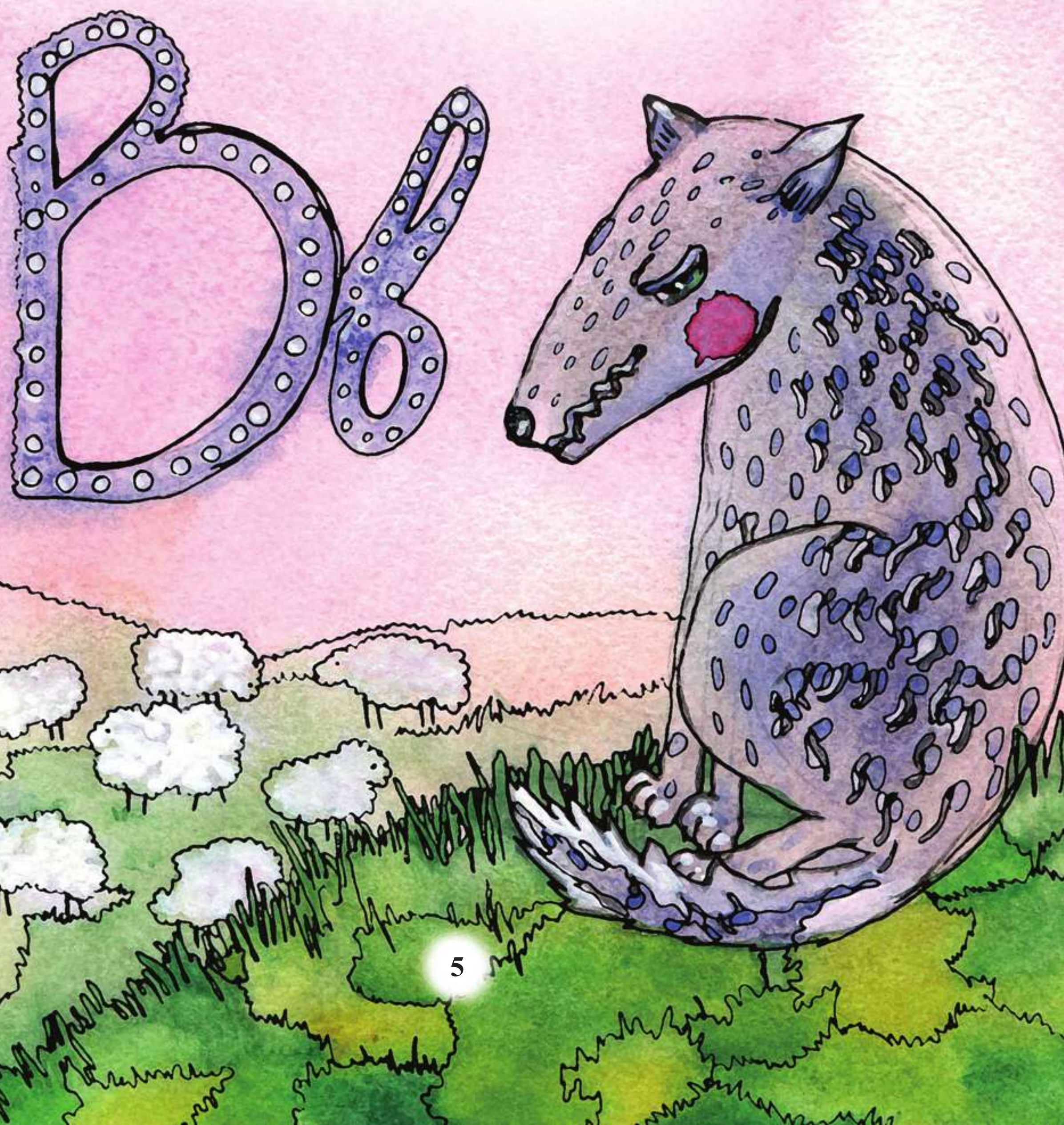
Баран *Б б*

Барану даспадобы бутон,
Смачна пахне, як хлеб ці батон.
— Бэ-бэ-бэ! — тут забэкаў баран,
Крутарогі вясёлы буян!

Воўк *Вв*

Вярнуўся злосны воўк у свой бярлог,
Упаляваць авечку ён не змог.
— У-у-у! — завыў. — Зусім я не слабак,
Ды страшны ў вёсцы люты брэх сабак.

Горы   *Гг*

Вяршыні гор падобны на ракеты,
Шле пазыўныя сонечны прастор.
І клічуць горы касманаўта: — Дзе ты?
З табой гатовы мы ляцець да зор.

Дожджык *Дд*

Дожджык сыпле ўсё шчадрэй,
Нас прагнаў дадому.
Ледзь дабеглі да дзвярэй —
Ні дажджу, ні грому.

Елкі *Ее*

Елкам уборы саткала прырода,
Хай выбіраюць на ўсе поры года.
Елкі на справу практычна глядзелі:
Колеру весняга ўборы надзелі.

Літара «Ё» *Ё ё*

Ёсць у вожыка забава:
Ёмкі яблык цягне жвава.
У кустах, дзе леснічоўка,
Ёсць у вожыка кладоўка.

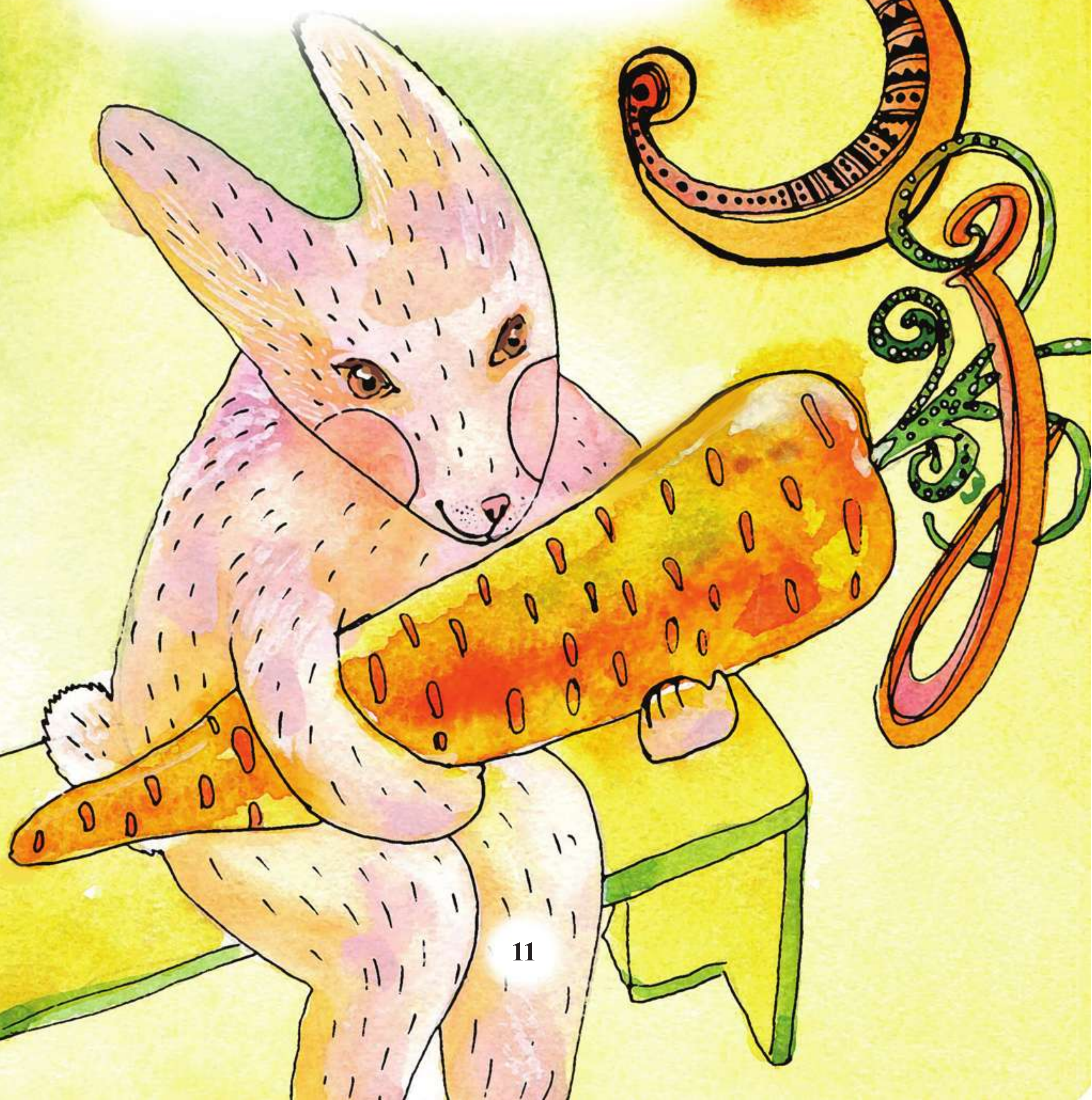

Жырафа Жж

— Жырафа, ты нам памажы —
Прапала шчаня на мяжы.
Жырафа прыплюшчыла вока:
— Шчаня пашукаю ў аблоках.
— Дык гэта ж ого вышыня!
Не лётае наша шчаня.
— Знайсці яго будзе няпроста,
Жырафы такія ўсе ростам.
Маленькай, як шарык, здаля
Жырафам здаецца зямля.

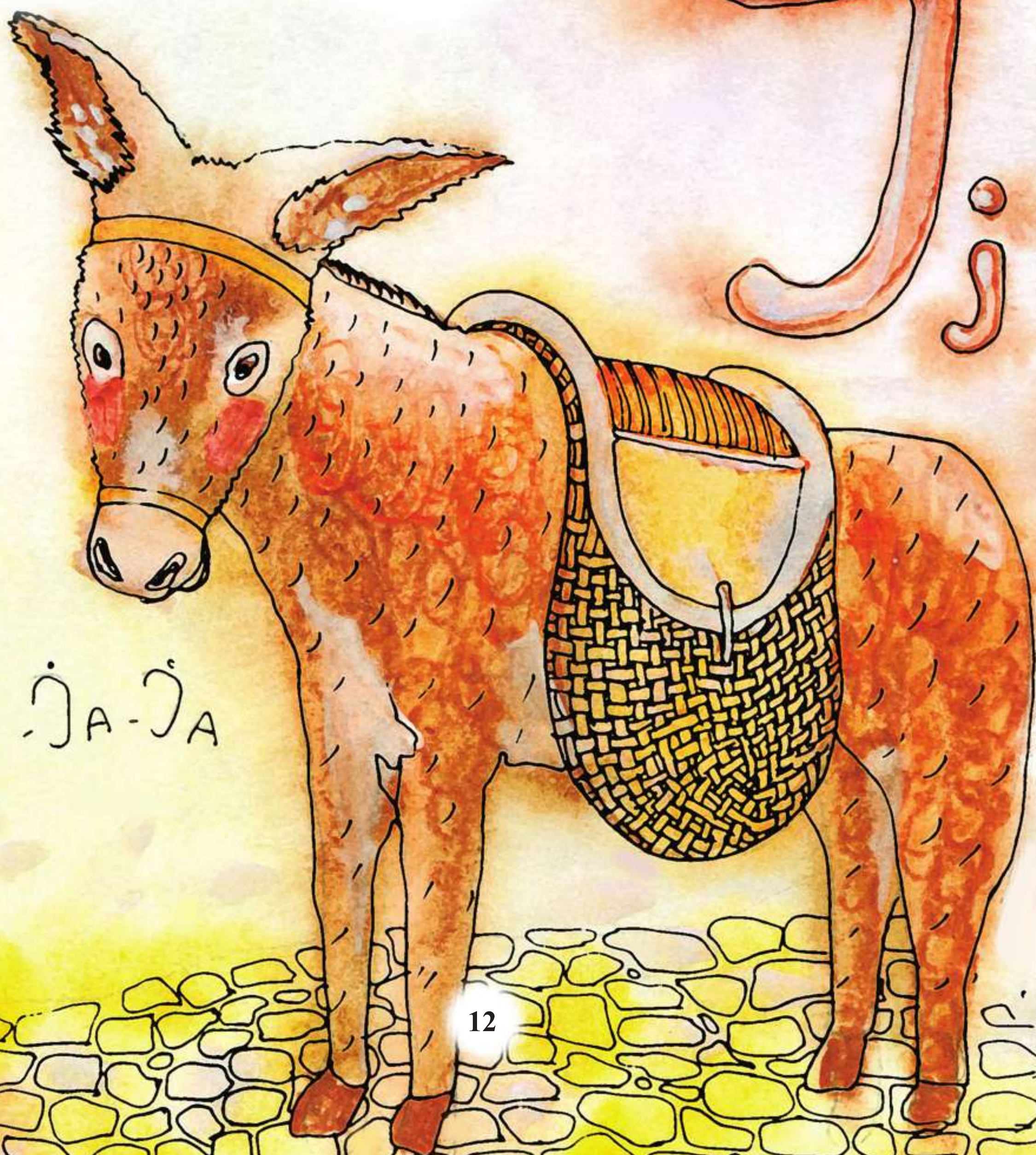
Заяц Зз

Заяц жвавы, заяц спрытны:
Морква ўсё ж наедак сытны.
Лёгка ўзбег і я на ганак —
З’еў шэсць моркваў на сняданак.

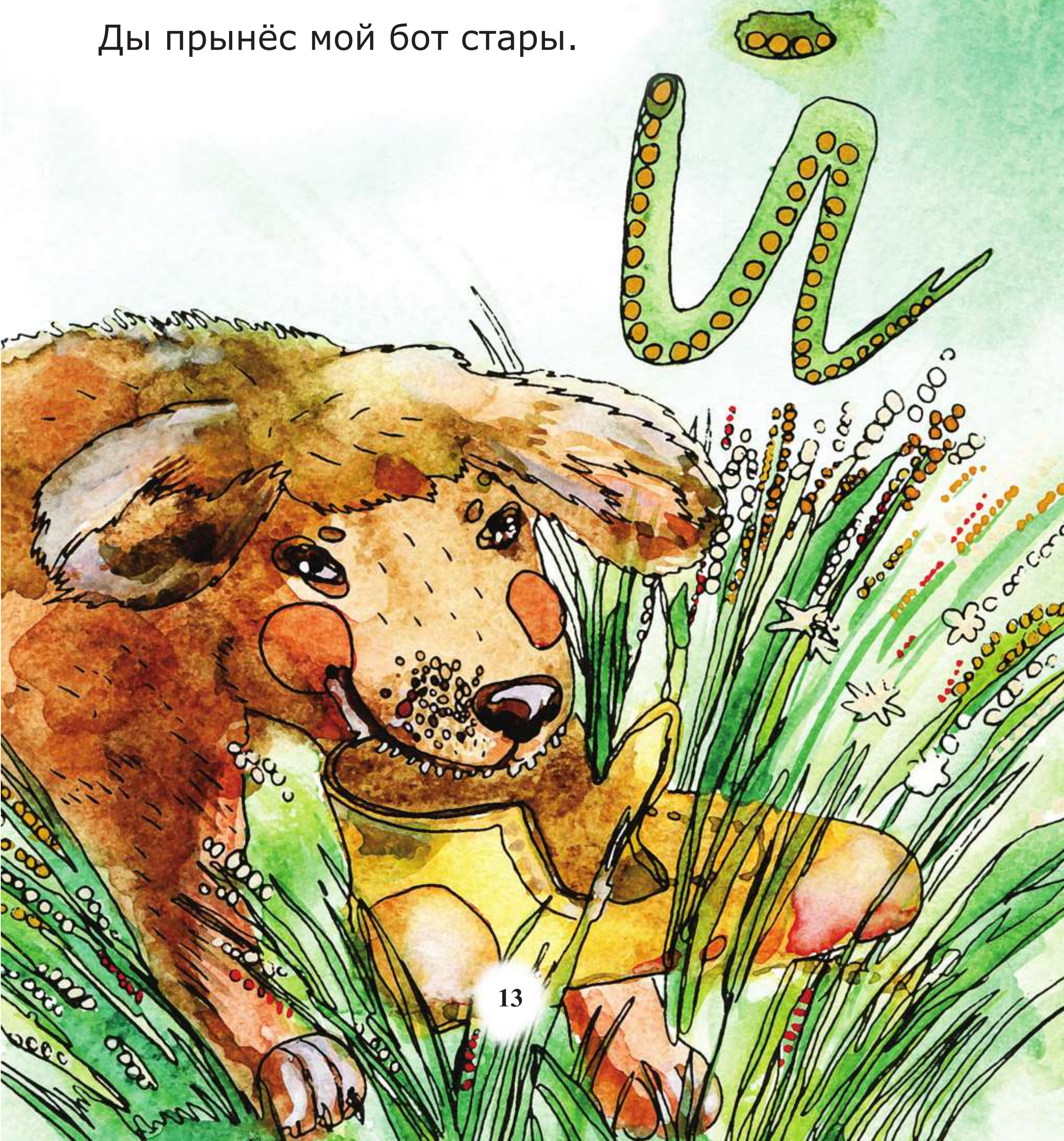
Ішак *Іі*

Ішак брыдзе. Смуга вісіць.
Сухое ложа ручая.
Аж просіць кнігаўка: «Піць-піць!»
Ішак услед: «І-я, І-я!»

Літара «й» *й*

Мой сабачка — сябра мой:
Цяўкаў, бегаў па двары,
Выскачыў з травы густой
Ды прынёс мой бот стары.

Кракадзіл *Кк*

Афрыканскі кракадзіл
Плыў і плыў з апошніх сіл,
Доўга-доўга дабіраўся
І патрапіў у арык.
У вадзе тут папляскаўся —
Да Туркменіі прывык.
Сеў у цень, надзеў абнову —
Слухае туркменаў мову.

Лебедзі *Лл*

Лётаюць сняжынкі — пасланцы мяцеліц,
У гарах дыханне блізкіх завірух,
А здаецца: гэта лебедзі ляцелі
І абтрэслі долу белы-белы пух.

Мятла *М м*

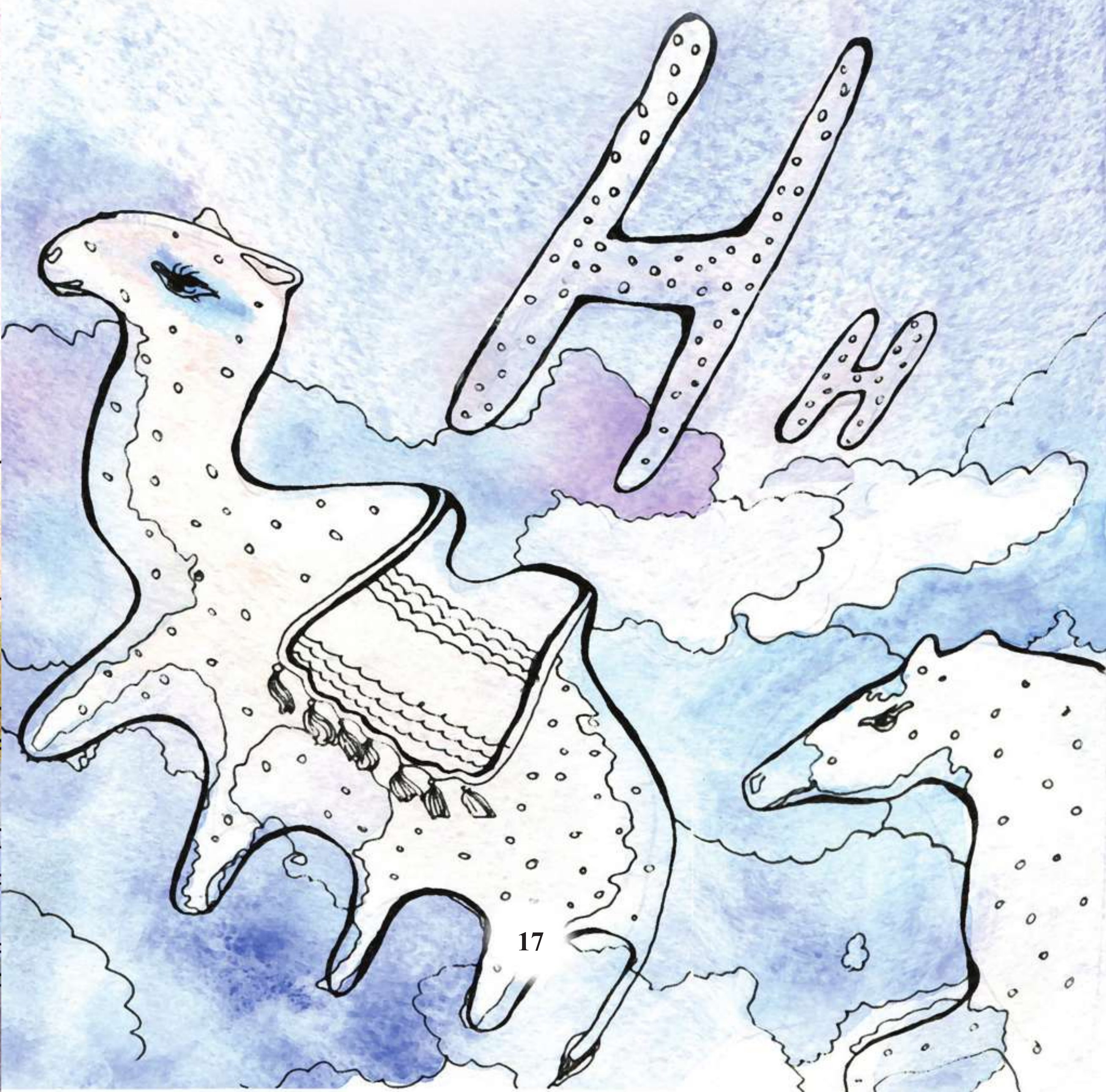
Мятле не спіцца — раніца прыйшла,
Мяце старанна вуліцу мятла.
Хаця ёй пояс зацягнулі туга,
Усюды чыста — вось мятлы заслуга.

Нябёсы

Н н

Нябёсы ўдзень дзівосаў розных поўны:
Плывуць аблокі кіпамі бавоўны.
Тут белы конік і вярблюд з пустыні,
А сонца шар пад колер спелай дыні.

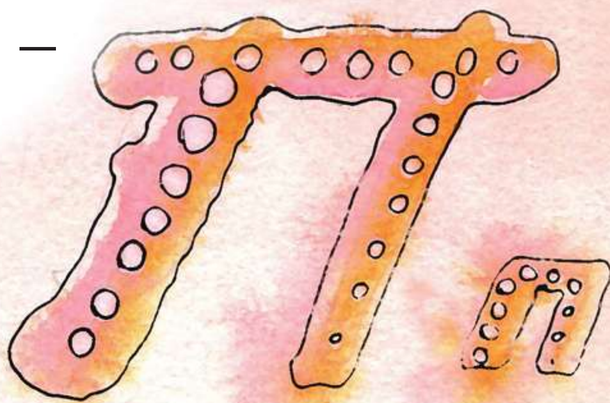
Літара «О» *Оо*

Нам «О» вядомае даўно:
І круціцца, і коціцца яно.
Ляціць з гары — ажно займае дух!
Ёсць кола — ёсць бясконцы рух.

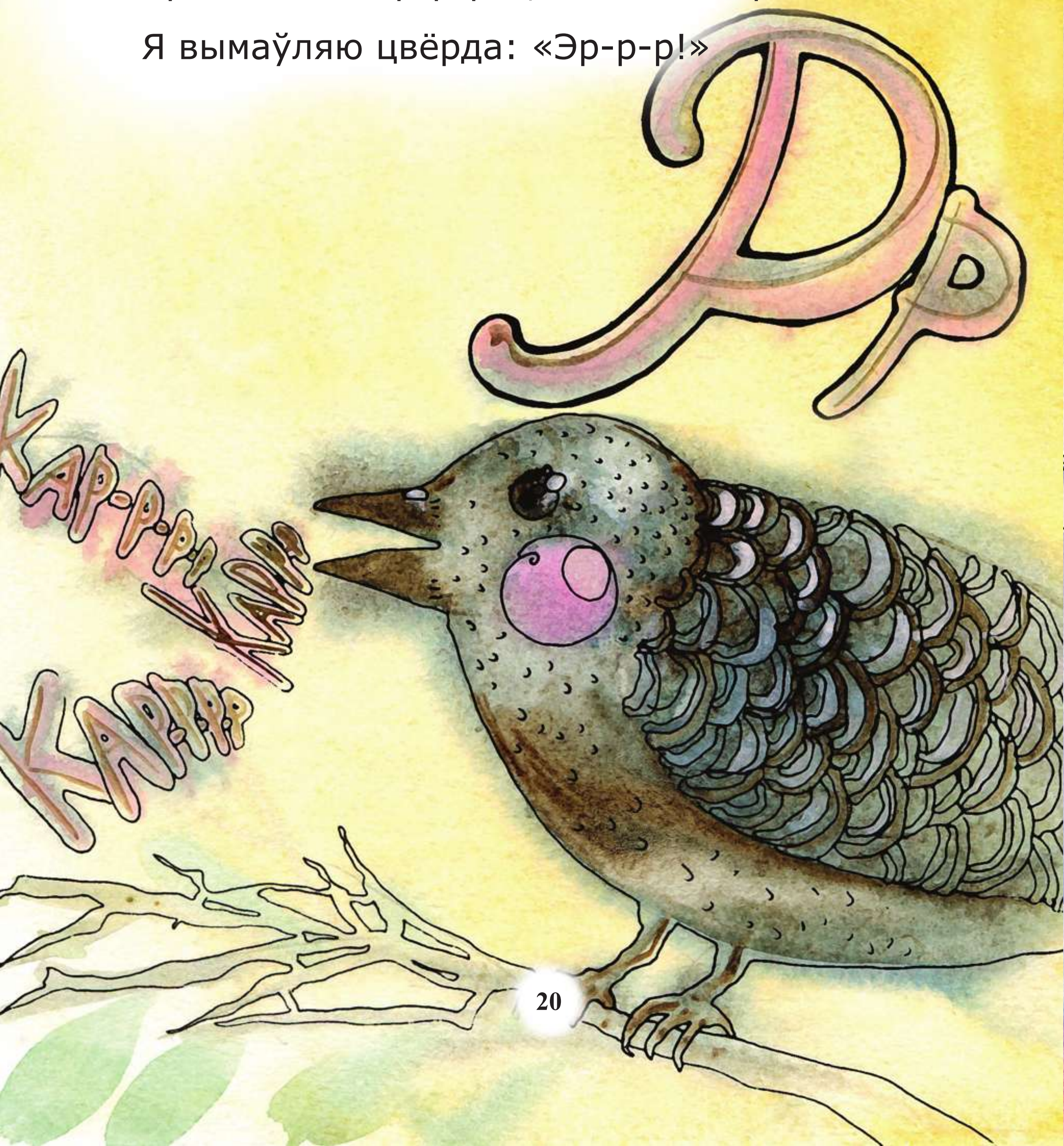
Парасятка Пп

Парасятка мылі, мылі,
А пасля кармілі.
Рохкае яно, грукоча,
Бо зусім не тое хоча:
Каб кармілі і кармілі —
І зусім не мылі.

Літара «Р» *Рр*

Варона, спаць табе пара,
Не каркай блізка ля двара!
Крычала: «Кар-р-р!», і вось цяпер
Я вымаўляю цвёрда: «Эр-р-р!»

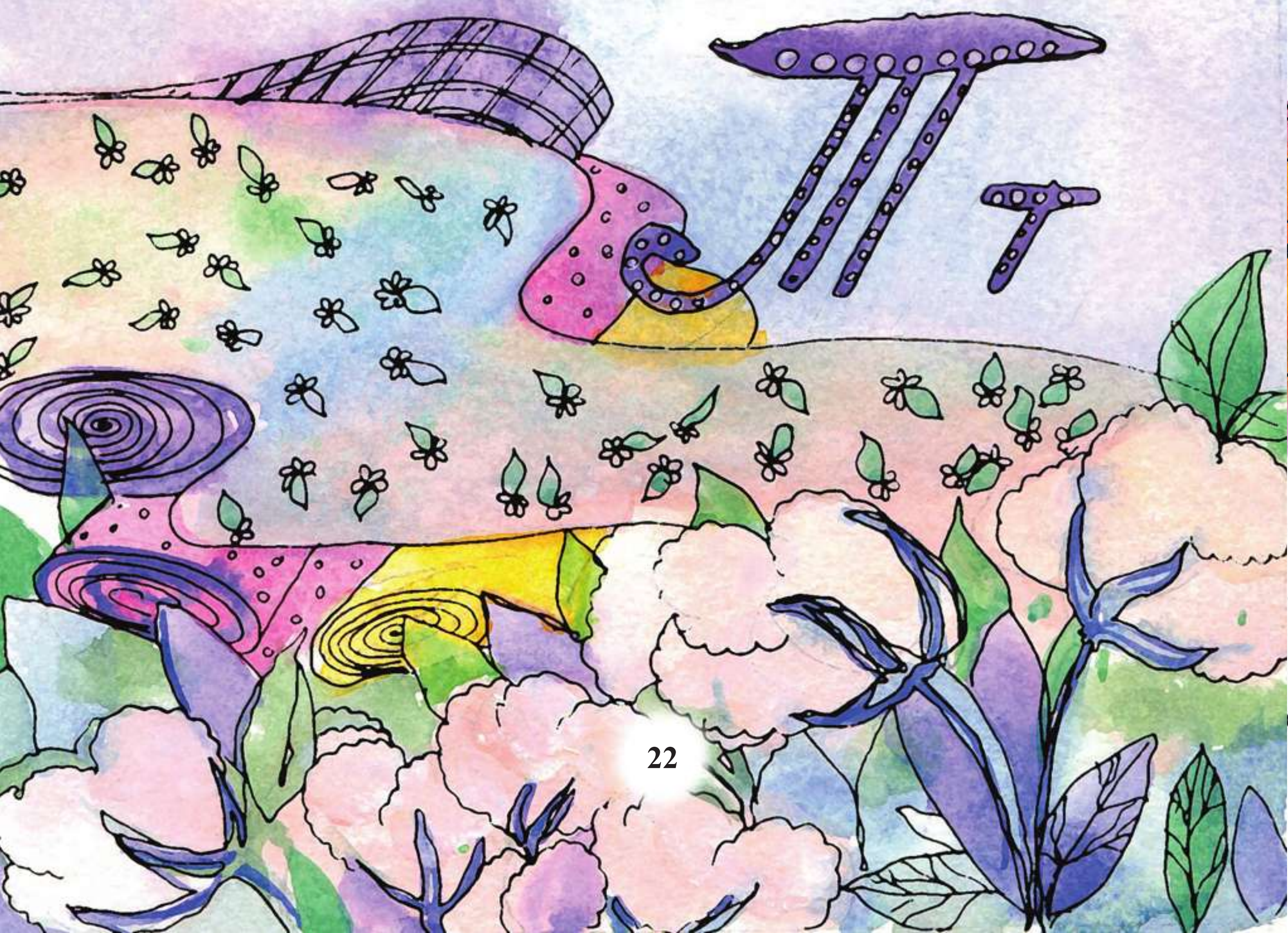
Снег   *С с*

Ах, які сягоння выпаў снег!
Свежыя сляды цераз сумёты.
Мерку з ног здымае, хто б ні бег,—
Можа, Снегавік пашые боты?

Тканіны Тт

Горы бавоўны — багацце краіны.
З тонкае пражы такія тканіны!
Вязь і саціны, фланель і паркалі
З нітак трывалейшых ткаллі сарткалі.
Зноў жа, абрус баваўняны на святы
Зранку ўпрыгожвае стол наш багаты.
Летам бавоўна як возьмецца ў кветкі —
Быццам замецены снегам палеткі.

Літары «У» і «ў» *У у ў*

Урок малявання праходзіць удала:
Сябе размалёўвай, як цацку!
Ды потым на качку журбота напала,
Бо глянула ў рэчку знянацку.

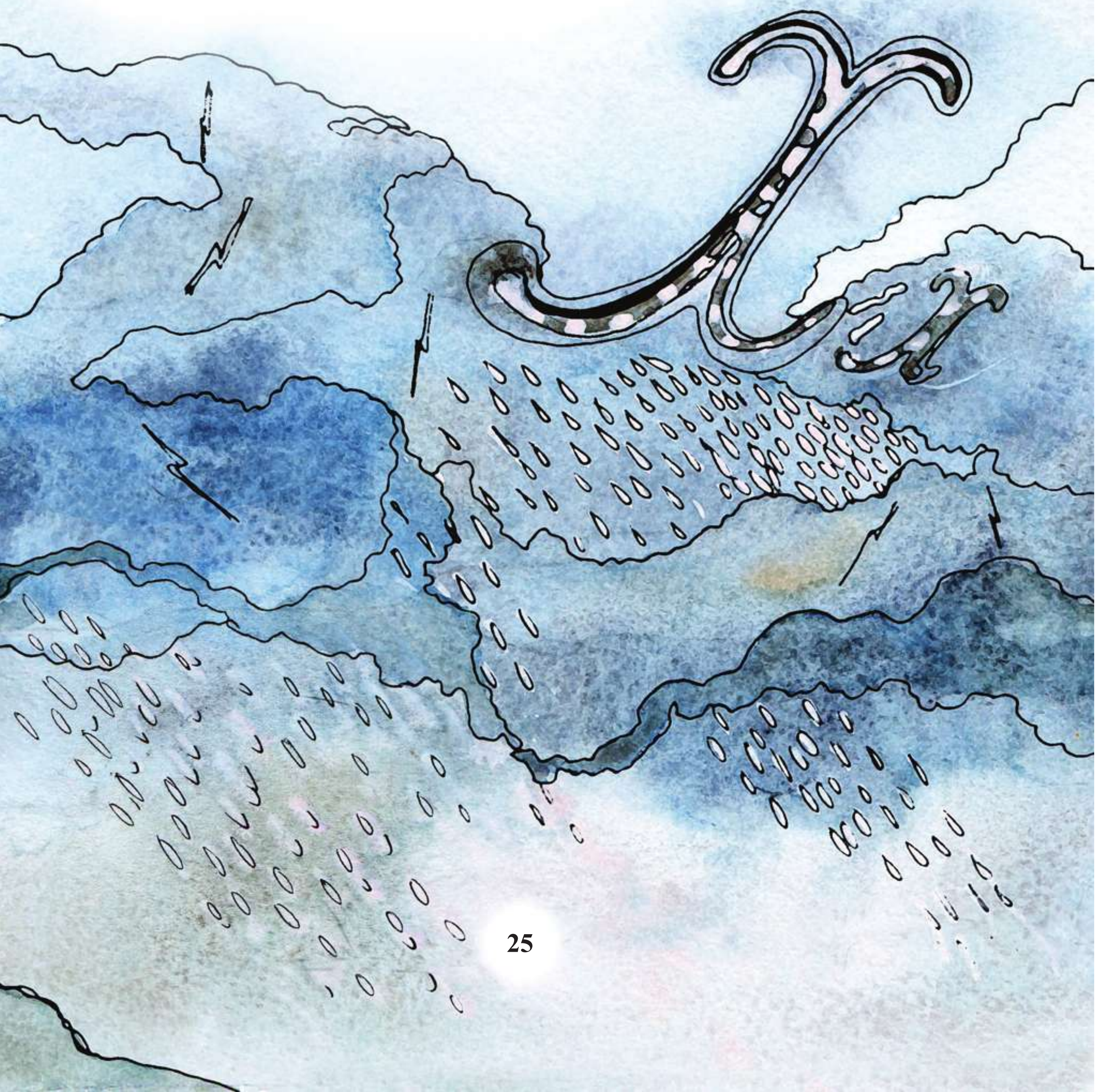
Футбол Ф ф

Вярблюд ганяе мяч ужо да дня —
Футбол — яго любімая гульня.
Футбольнае ён апявае поле —
У дождж складае песні аб футболе.

Хмара *Хх*

З возера як быццам выплывала
Хмара цёмная, дый не адна,
Мокрыя хламіды выціскала,
Возера ж не выпіла да дна.

Цырк *Ц ц*

Прыехаў цырк — на радасць дзетвары.
Там цэлы дзень такія нумары!
З сабой у цырк, каб ацаніць праграму,
Вазьму бабулю і, вядома ж, маму.

Чэмпіён Чч

Жарабятка скача — стадыён прыціх:
Скакуноў бывалых перагнала ўсіх.
І Жамал стараўся, і таўстун Чары,
Ды Жамал стаміўся, а Чары стары.
Вецер вее грыўку, хвост — нібы мятла,
Стрыгунок вясёлы — чэмпіён сяла!

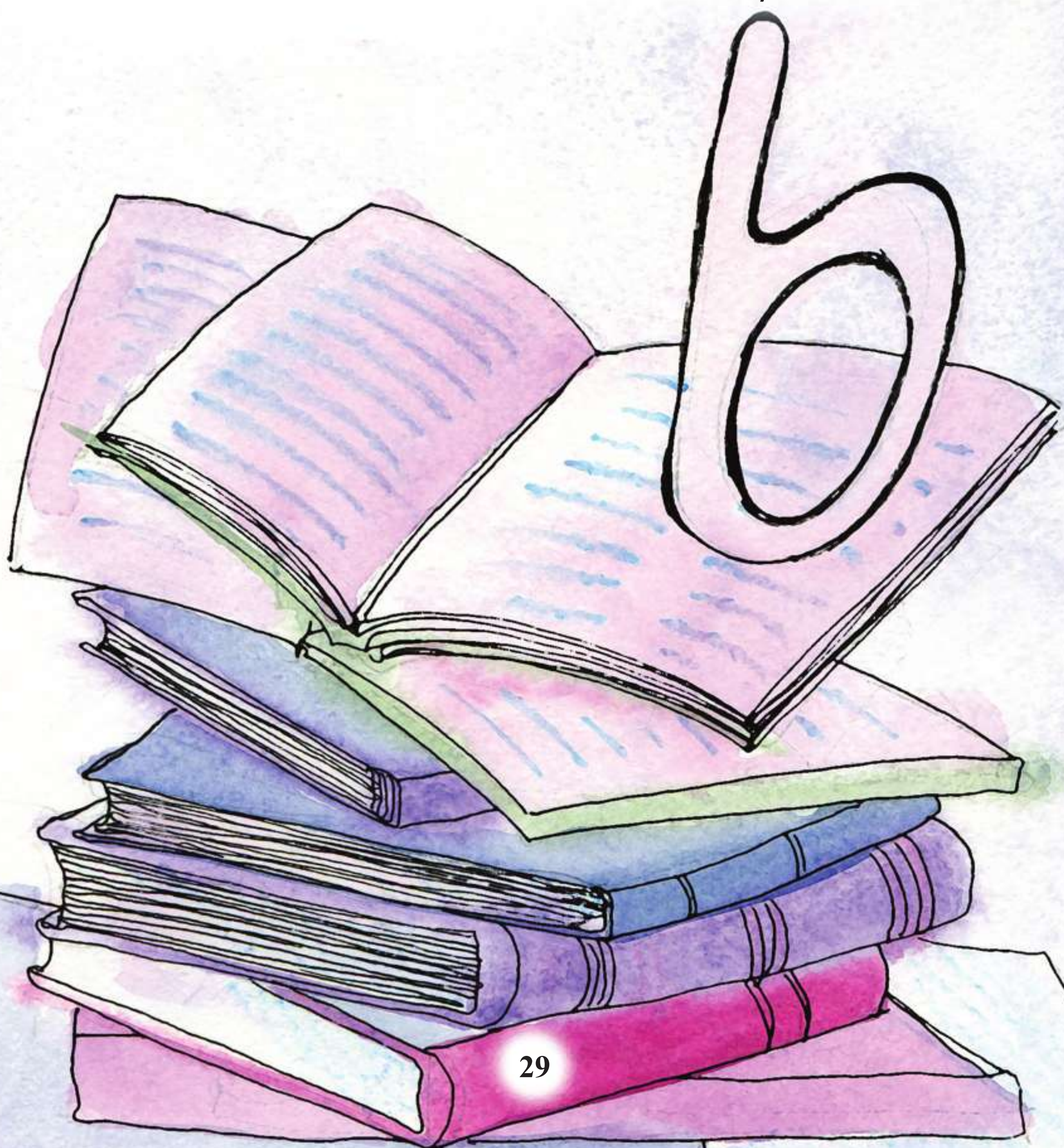

Шары Ш ш

Надзьмулі шары як хацелі,
Высока шары паляцелі.
Свой шар надзімай колькі трэба,
А то не падымецца ў неба!

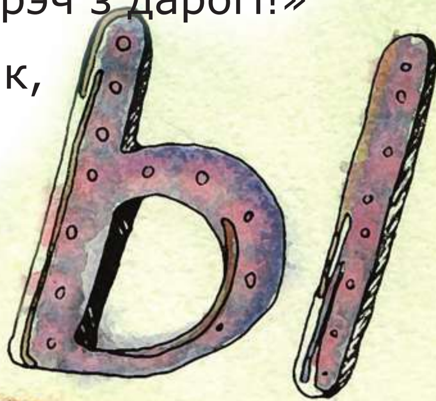
Мяккі знак *ь*

Змякчальны ёсць знак,
Ён жа знак раздзяляльны,
Напрыклад, у словах «агонь» і «світальны».
Без мяккага знака — «тачылка» і «жылка».
«Агон» і «світалны» — вядома ж, памылка.

Літара «ы» *ы*

Злосны бык насторчыў рогі,
Быццам страшыць: «Прэч з дарогі!»
Хто бадацца не прывык,
Дык тады які ён бык!

Экскаватар

— Экскаватар, з гулам-грукам
Зранку што капаеш ты?
— Э, якая тут дакука?
Пад зямлёй жывуць краты.
Ход яны капаюць шустра
Экскаватару насустрач.

Юсуп і ласунак

Юю

Юсуп дамоў прыйшоў вясёлы.
Шчанюк у сумку суне нос:
— Гаў-гаў! Юсуп, а ты са школы
Які ласунак мне прынёс?
— Мы ў школе азбуку вучылі,
Прынёс я «пяць», бо ведаў «Ю».
— Дазволь, Юсуп, хаця б паўхвілі
Здабычу палізаць тваю!

